

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	23 juni 2026	n.v.t.

Onderwerp

Bestuurlijk Overleg Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie

Advies

1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over het eerste Bestuurlijke Overleg Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie;
2. Vast te stellen de uitnodigingsbrief aan het dagelijks bestuur van Hoogheemraadschap van Delfland voor het eerste Bestuurlijke Overleg in het kader van de Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie;
3. Vast te stellen de uitnodigingsbrief aan het dagelijks bestuur van Hoogheemraadschap van Rijnland voor het eerste Bestuurlijke Overleg in het kader van de Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie;
4. Vast te stellen de uitnodigingsbrief aan het dagelijks bestuur van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard voor het eerste Bestuurlijke Overleg in het kader van de Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie;
5. Vast te stellen de uitnodigingsbrief aan het dagelijks bestuur van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden voor het eerste Bestuurlijke Overleg in het kader van de Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie;
6. Vast te stellen de uitnodigingsbrief aan het dagelijks bestuur van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht voor het eerste Bestuurlijke Overleg in het kader van de Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie;
7. Vast te stellen de uitnodigingsbrief aan het dagelijks bestuur van Waterschap Hollandse Delta voor het eerste Bestuurlijke Overleg in het kader van de Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie;
8. Vast te stellen de uitnodigingsbrief aan het dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland voor het eerste Bestuurlijke Overleg in het kader van de Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie;
9. In te stemmen met de start van structureel bestuurlijk overleg in het kader van Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie Zuid-Holland;
10. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de totstandkoming van de Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- GS brief aan PS - Bestuurlijk Overleg Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie - DOS-2024-0002483
- GS brief aan Hoogheemraadschap van Delfland
- GS brief aan Hoogheemraadschap van Rijnland
- GS brief aan Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
- GS brief aan Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden
- GS brief aan Waterschap Amstel, Gooi en Vecht
- GS brief aan Waterschap Hollandse Delta
- GS brief aan Waterschap Rivierenland
- Notitie bestuurlijk gesprek Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie

1. Toelichting voor het College

In januari 2025 hebben de bestuurders van de zeven Zuid-Hollandse waterschappen en de Provincie Zuid-Holland afgesproken om te komen tot een structurele strategische samenwerking. Aanleiding is de toenemende samenhang tussen het water- en bodemstelsel en de ruimtelijke opgaven, die vraagt om strategische en integrale afstemming.

Ten behoeve van de Strategische Samenwerking zal een nieuw Bestuurlijk Overleg (BO) worden ingericht. Deze richt zich op water- en bodem opgaven in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en/of water en bodem opgaven met ruimtelijke impact en/of ruimtelijke ontwikkelingen met impact op het water- en bodemstelsel. Doel van het overleg is om op strategisch niveau gezamenlijke opgaven te agenderen en af te stemmen, zonder besluitvormende rol.

De huidige samenwerking met de waterschappen vindt plaats vanuit de portefeuille water en is gericht op sectorale vraagstukken. Met de totstandkoming van het bestuurlijk overleg Strategische Samenwerking waterschappen en provincie wordt deze samenwerking opgeschaald naar een college brede samenwerking ten behoeve van integrale vraagstukken en in samenhang met andere beleidsdomeinen.

Het voorgestelde besluit vraagt om het starten van de Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie met een eerste BO en het versturen van de GS-brief richting de colleges van de zeven Zuid-Hollandse Waterschappen ter uitnodiging voor dit BO.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : € 0,00

Programma : Ambitie 5 – Gezonde natuur, toekomstbestendig
watersysteem
en vitale landbouw

Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

De provincie draagt als algemene democratie de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat het waterschap zijn taken uitvoert binnen de provinciale beleidskaders. Het bestuurlijk overleg biedt een platform voor strategische samenwerking tussen provincie en waterschap. Deelname hieraan is vrijwillig en heeft geen verplichtend karakter. In het bestuurlijk overleg vindt geen besluitvorming plaats; overeenstemming over onderwerpen of bestuurlijke afspraken moet worden vastgelegd in andere instrumenten (bestuursovereenkomsten, waterakkoorden etc.). Binnen dit bestuurlijke overleg ligt de focus op de water- en bodemopgaven in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij wordt ingezet op gezamenlijke agendering, samenwerking en het ontwikkelen van integrale oplossingen.

De strategische samenwerking past binnen de kaders van de Omgevingswet, waarin is vastgelegd dat bestuursorganen bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden afstemmen en rekening houden met de belangen van andere overheden (artikel 2.2 Omgevingswet). Bovendien heeft de provincie de wettelijke taak om de uitoefening van taken en bevoegdheden van gemeenten en waterschappen gebiedsgericht te coördineren, zodat

de verschillende belangen die in een gebied spelen op elkaar kunnen worden afgestemd (artikel 2.18, eerste lid, onder a, Omgevingswet). Op deze manier wordt conform de bedoeling van de wetgever het integraal waterbeheer vormgegeven, waarbij het waterbelang wordt afgestemd op andere onderdelen van de fysieke leefomgeving.

Voorafgaande besluitvorming

Ter voorbereiding van besluitvorming in GS is het ambtelijk voorstel besproken in de individuele portefeuillehouder overleggen (PO's) van eerste portefeuilleouder Arne Weverling en betrokken portefeuillehouder Arno Bonte (13 april). In diezelfde periode is het voorstel ook individueel besproken met de betrokken (hoog)heemraden van de Zuid-Hollandse Waterschappen (30 maart-10 april).

Vervolgens is de *'notitie bestuurlijk gesprek Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie'* voor akkoord voorgelegd in het PO Coördinatie Ruimtelijke Puzzel en NOVEX (20 april) en het PO Gecombineerd ZH-PLG/SANE (21 april). Gedeputeerden die daarbij niet aanwezig konden zijn hebben desgewenst een individuele toelichting gekregen. In dezelfde periode is de notitie bestuurlijk voorgelegd in de bestuurlijke commissievergaderingen Water en RO (16 april) en ZH-PLG (21 april) van de Vereniging van Zuid-Hollandse Waterschappen (VZHW).

De betrokken bestuurders van de Zuid-Hollandse waterschappen hebben in de betreffende VZHW-commissie vergaderingen ingestemd met de voorgestelde inzet en kenbaar gemaakt uit te kijken naar de formele uitnodiging vanuit GS voor het eerste BO Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie.

Proces

Na besluitvorming van Gedeputeerde Staten worden Provinciale Staten via een GS-brief geïnformeerd over de voorgenomen aanpak. Gelijktijdig worden de colleges van de zeven Zuid-Hollandse waterschappen per GS-brief formeel uitgenodigd voor het BO Strategische Samenwerking Waterschappen en Provincie.

Het eerste en tweede BO is gepland op respectievelijk 30 oktober 2026 en 21 januari 2027. Gezien de bestuurlijke drukte zijn deze momenten al voorlopig gereserveerd in de agenda's, met als doel om vóór de provinciale- en waterschapsverkiezingen van maart 2027 de strategische samenwerking te concretiseren en te consolideren voor vervolg.

In het tweede jaar van de samenwerking zal de Strategische Samenwerking worden geëvalueerd. Op basis hiervan wordt besloten over voortzetting, intensivering of aanpassing van de samenwerking.

Participatie en rolneming

Het inhoudelijk voorstel dat ten grondslag ligt aan deze Strategische Samenwerking is tot stand gekomen via co-creatie, in samenspel met de zeven Zuid-Hollandse waterschappen en de provincie Zuid-Holland. Alle partijen hebben op basis van gelijkwaardigheid vanuit eigen kennis en bevoegdheden inbreng geleverd en ingestemd met het voorstel.

Communicatiestrategie

Provincie en waterschappen maken afspraken om gelijktijdig en gelijkluidend over de totstandkoming van de Strategische Samenwerking tussen waterschappen en provincie te communiceren.

Tijdens het eerste BO op 30 oktober 2026 vindt een feestelijk foto-moment plaats waarin de betrokken bestuurders stilstaan bij de start van de strategische samenwerking.